

Norsk lisens for offentlige data (NLOD)

Lisensavtalens innledning

Denne lisensen gir **deg** rett til å **kopiere, bruke** og **tilgjengeliggjøre informasjon** gitt at **du** navngir bidragsyterne og oppfyller de vilkår som er beskrevet i denne lisensen. Ved å **bruke informasjon** som er gjort tilgjengelig under denne lisensen, aksepterer **du** vilkårene i denne lisensen. Som det fremgår av punkt 7 fraskriver **lisensgiver** seg ethvert ansvar for **informasjonens** kvalitet og hva **informasjonen brukes** til.

Lisensen skal ikke begrense noen rettighet eller frihet som **lisenstaker** har i henhold til offentliglova eller annen lovgivning som gir allmennheten rett til innsyn i offentlig virksomhet, eller som følger av unntak eller begrensninger i åndsverkloven. Lisensen begrenser heller ikke **lisenstakers** lovbestemte ytringsfrihet.

Kommentar:

Den første setningen gir en kort introduksjon til lisensen og peker på sentrale rettigheter og plikter. Lisensen er primært ment å brukes når offentlige virksomheter skal tilgjengeliggjøre data og annet relevant innhold for viderebruk av næringsliv og sivilsamfunn.

*Den andre setningen viser hvordan lisensen inngås. For å kunne **bruke informasjon** som er rettighetsbeskyttet er det nødvendig å ha en lisens (en tillatelse). En slik lisens får du ved å inngå lisensavtalen, noe du gjør i det du bruker **informasjon** og blir en **lisenstaker**.*

*Det tredje avsnittet gjør det klart at lisensen ikke skal frata **lisenstaker** rettigheter og friheter han eller hun har gjennom annet lovverk. Lisensen handler om å gi **lisenstaker** rettigheter han eller hun ellers ikke ville ha hatt, ikke om å frata **lisenstaker** rettigheter.*

*Vilkårene som settes i lisensen tar utgangspunkt i at **informasjonen** som tilgjengeliggjøres er beskyttet av åndsverkloven eller annen lovgivning. Dersom dette ikke er tilfelle, for eksempel fordi **informasjonen** er unntatt opphavsrettslig beskyttelse etter åndsverkloven § 9, vil enhver stå fritt til å **bruke informasjonen** uten å oppfylle de vilkår som er beskrevet i denne lisensen.*

Denne lisensen handler om retten til å **bruke informasjon**. Den handler ikke om tilgang til **informasjon** eller leveransevilkår.

1. Definisjoner

- «**database**» skal bety en database eller annet som er vernet etter åndsverkloven § 43.
- «**informasjon**» skal bety tekst, bilder, opptak, datasett eller andre frembringelser som er beskyttet som åndsverk, etter åndsverkloven § 1, eller som er beskyttet etter bestemmelsene om det som kalles «nærstående rettigheter» i åndsverkloven kapittel 5 (deriblant databaser og fotografier), og som er gjort tilgjengelig under denne lisensen.
- «**kopiere**» skal bety eksemplarframstilling av enhver art.
- «**lisenstaker**» og «**du**» skal bety den fysiske eller juridiske personen som **braker informasjon** under denne lisensen.
- «**lisensgiver**» skal bety den fysiske eller juridiske person som tilgjengliggjør **informasjon** under denne lisensen.
- «**tilgjengliggjøre**» skal bety enhver tilgjengliggjøringshandling deriblant å distribuere, overføre, spre, vise, fremføre, selge, låne ut og leie ut.
- «**bruke**» skal bety å foreta en eller flere opphavsrettslig relevante handlinger som krever rettighetshaverens tillatelse.

Kommentarer:

*I punkt 1 gis det forskjellige definisjoner som brukes videre i lisensen. Definerte begrep er skrevet i **fet** skrift. Avtalen bruker begrepet **informasjon** som en samlebetegnelse på alt som blir lisensiert under lisensen. Dette kan være forskjellige former for frembringelser som opphavsrettsbeskyttede verk (for eksempel artikler, romaner, kreative fotografier, illustrasjoner osv.) og også beskyttede databaser, tabeller, lydopptak, film, alminnelige fotografier, opptak av fremføringen til utøvende kunstnere osv. Ordlyden er vid nok til å omfatte dataprogrammer, men det er anbefalt å bruke egne spesialtilpassede frie lisenser for dataprogrammer.*

*Det at **lisensgiver** har «hjemmel» betyr enten at **lisensgiver** er rettighetshaver, eller at **lisensgiver** har fått tillatelse fra rettighetshaver.*

Fordi lisensen primært vil brukes til offentlige data er det ordet «data» som er benyttet i tittelen på lisensen. «Offentlige data» må derfor forstås som én type «informasjon». Lisensen kan imidlertid også brukes til å lisensiere andre typer informasjon. Av den grunn er uttrykket «offentlige data» bare brukt i tittelen, og ordet «informasjon» benyttet i selve lisensen.

Ordet «database» kan i dagligtalen også brukes om noen typer kataloger som er vernet som åndsverk etter åndsverkloven § 2. Disse § 2-databasene er omfattet av definisjonen av **informasjon**. For disse § 2-databasene vil Creative Commons-lisensene være kompatible etter punkt 9 i denne lisensen.

2. Lisens

Lisenstaker kan, med de begrensninger som følger av denne lisensen, **bruke informasjonen**, til ethvert formål og i enhver sammenheng, ved å:

- **kopiere informasjonen** og **tilgjengeliggjøre informasjonen** for andre,
- endre **informasjonen** og/eller sette sammen **informasjonen** med annen informasjon, samt å
- **kopiere** og **tilgjengeliggjøre** slik endret eller sammensatt informasjon.

Lisensen er ikke-eksklusiv, vederlagsfri og uten tidsmessige eller geografiske begrensninger. **Informasjonen** kan benyttes i ethvert medium og format, enten det er kjent i dag eller senere blir kjent. Lisenstaker kan ikke sublisensiere eller overføre denne lisensen.

Kommentar:

I punkt 2 får **lisenstaker** en svært omfattende og liberal rett til å bruke **informasjonen**. **Lisenstaker** kan dele **informasjonen** med andre, endre **informasjonen** og **bruke informasjonen** slik han eller hun vil. Det eneste unntaket er dersom **lisensgiver** ikke har lov til å lisensiere **informasjonen** med denne lisensen, og at det altså har skjedd en feil. Dette står det mer om i punkt 3.

I siste setning er det presisert at **lisenstaker** ikke kan sublisensiere eller overføre denne lisensen. Det betyr at denne lisensen ikke gir **lisenstaker** tillatelse til å gi andre tillatelse til å bruke **informasjonen**. **Lisenstaker** har således heller ikke tillatelse til å endre vilkårene for **bruk** av **informasjonen**. Selv om **lisenstaker** etter denne lisensen har

rett til å gi **informasjonen** videre, må den som eventuelt mottar slik **informasjon** få tillatelse fra den opprinnelige **lisensgiveren** for å kunne **bruke** informasjonen. Det betyr i praksis at vilkårene i denne lisensen gjelder uansett hvem du får **informasjonen** fra.

3. Unntak

Lisensen omfatter ikke og gir derfor ikke rett til å **bruke**:

- **informasjon** som inneholder personopplysninger som er omfattet av personopplysningsloven med mindre det foreligger lovlig behandlingsgrunnlag for utleveringen og for den videre behandling av personopplysningene
- **informasjon** som har blitt gjort tilgjengelig i strid med lovbestemt taushetsplikt
- **informasjon** som er unntatt offentlighet med hjemmel i lov, deriblant informasjon som er skjermingsverdig etter sikkerhetsloven
- **informasjon** omfattet av tredjeparts rettigheter som **lisensgiver** ikke kan lisensiere til **lisenstaker**
- **informasjon** som er beskyttet av andre immaterialrettigheter enn opphavsrett og de nærstående rettighetene etter åndsverkloven kapittel 5, så som varemerker, patenter og designrettigheter, men dette er ikke til hinder for å benytte **informasjon** der **lisensgivers** logo er fast integrert i **informasjonen** eller for å navngi opphavet til **informasjonen** etter bestemmelsen nedenfor om navngivelse.

Hvis **lisensgiver** har tilgjengeliggjort **informasjon** som ikke blir omfattet av lisensen, i henhold til listen over, skal **lisenstaker** stoppe all form for **bruk** i kraft av lisensen, og slette **informasjonen**, så snart vedkommende blir gjort kjent med eller burde forstått at dette er **informasjon** som ikke er omfattet av lisensen.

Kommentarer

*Denne lisensen skal brukes til **informasjon** som kan viderebrukes. Den skal ikke og kan ikke brukes til **informasjon** som er unntatt offentlighet på noe vis. Dersom slik **informasjon** har blitt tilgjengeliggjort under denne lisensen har det blitt gjort en feil. For slike typer **informasjon** gjelder ikke lisensen. Det er således ikke tillatt å viderebruke denne typen **informasjon** i kraft av lisensen.*

Lisenstaker må kunne gå ut ifra at **lisensgiver** har gjort en forhåndsvurdering av hva som kan tilgjengeliggjøres og ikke. **Lisenstaker** må likevel kunne bli holdt ansvarlig for å

spre **informasjon** videre dersom vedkommende burde ha forstått at **informasjonen** har blitt tilgjengeliggjort ved en feil.

Det at **lisensgiver** har publisert «informasjon omfattet av tredjeparts rettigheter som **lisensgiver** ikke kan lisensiere til **lisenstaker**» betyr at **lisensgiver** ikke selv er rettighetshaver til **informasjonen**, men at de likevel ikke har fått hjemmel av rettighetshaver.

4. Virkninger ved brudd på lisensen

Lisensen er betinget av at **lisenstaker** oppfyller vilkårene i denne lisensen.

Lisenstakers brudd på denne lisensen innebærer at **lisenstakers** rett til å **bruke informasjonen** umiddelbart og uten varsel opphører. **Lisenstaker** skal ved slikt brudd, umiddelbart og uten varsel, treffe de tiltak som er nødvendige å bringe krenkelsen til opphør. Fordi retten til å **bruke informasjonen** opphører må **lisenstaker** stoppe all form for **bruk** av **informasjonen** i kraft av lisensen.

Kommentar:

Hvis **lisenstaker** ikke oppfyller sine forpliktelser etter lisensavtalen faller tillatelsen til å **bruke** informasjonen bort. **Lisenstaker** må da slutte å dele og **bruke** informasjonen. De som har fått **informasjon** fra den som bryter lisensen kan derimot fortsette å **bruke informasjonen**, så lenge deres **bruk** er i samsvar med lisensavtalen.

5. Navngivelse

Lisenstaker skal navngi **lisensgiver** slik det blir spesifisert av **lisensgiver**, og henviser til denne lisensen. Når det er praktisk mulig, skal **lisenstaker** lenke til både denne lisensen og til kilden til **informasjonen**.

Hvis **lisensgiver** ikke spesifiserer hvordan navngivelse bør foretas, skal **lisenstaker** normalt oppgi følgende: «Inneholder data under Norsk lisens for offentlige data (**NLOD**) tilgjengeliggjort av [navnet på **lisensgiver**]».

Hvis **lisensgiver** har spesifisert at **informasjonen** kun er tilgjengelig under en bestemt versjon av denne lisensen, jf. punkt 10, skal **Lisenstaker** oppgi dette.

Er **informasjonen** endret skal **lisenstaker** tydelig angi at endringer er blitt gjort av **lisenstaker**.

Kommentar:

*Dette kravet innebærer at **lisenstaker** skal oppgi hvem som er kilden deres, og at dette skal gjøres på den måten det er presisert i lisensen, hvis ikke **lisensgiver** har oppgitt noe annet.*

*At det er «praktisk mulig» å lenke til denne lisensen og til kilden til **informasjonen** betyr at **lisenstaker** for eksempel ikke trenger å lenke når **informasjonen** ikke **tilgjengeliggjøres** elektronisk.*

*Lisensen krever altså navngivelse, og forklarer hvordan dette skal gjennomføres, men det er ikke presisert hvor denne navngivelsen skal foregå. Dette betyr at det ikke er et krav at navngivelse foregår på samme side som **informasjonen** presenteres på, det er nok at kildehenvisningen blir plassert på en «Om»-side eller lignende. Det er heller ikke et krav at hvert enkelt dataelement skal navngis. Et slikt krav ville for eksempel ha gjort det vanskelig å tilfredsstille kravet om navngivelse der data fra en rekke forskjellige kilder presenteres i et kart. I stedet kan kilden oppgis nedenfor kartet, på en «Om»-side, eller lignende. Kildehenvisningen må likevel ikke være bortgjemt, eller vanskelig å finne.*

*Hvis **lisenstaker** har endret **informasjonen** skal det merkes, for eksempel på denne måten: «Inneholder data under norsk lisens for offentlige data (**NLOD**) tilgjengeliggjort av [lisensgiver]. Nils Klim har endret informasjonen ved å kryssklippe den med brukergenerert innhold.»*

6. Forsvarlig bruk

Lisenstaker skal ikke **bruke informasjonen** på en måte som fremstår som villedende, og heller ikke fordreie eller uriktig fremstille **informasjonen**.

Verken **lisensgivers** eller andre bidragsyteres navn eller varemerker skal bli brukt for å gi støtte til, for å anbefale eller for å markedsføre **lisenstaker** eller produkter eller tjenester som benytter **informasjonen**.

Kommentar:

Dette kravet handler om at **lisenstaker** skal bruke informasjonen på en forsvarlig måte. **Informasjonen** kan for eksempel ikke endres, og deretter presenteres som om den ikke var endret. At informasjonen ikke skal fremstilles uriktig betyr at man må sette seg inn i hvordan informasjonen skal tolkes og forstås riktig. Dersom en misforstår dataene og bruker dataene feil er man nødt til å rette opp det som er feil så snart man blir gjort kjent med eller burde ha forstått at informasjonen er fremstilt på en uriktig måte.

Kravet må også ses i sammenheng med eksisterende lovverk om blant annet villedende markedsføring og bedrageri.

7. Ansvarsfraskrivelse

Informasjonen er «som den er». **Informasjonen** kan inneholde feil og utelatelser.

Lisensgiver gir ingen garantier, heller ikke for **informasjonens** innhold eller aktualitet.

Lisensgiver fraskriver seg, så langt det er rettslig adgang til det, ethvert ansvar for feil og mangler ved **informasjonen**.

Lisensgiver er ikke ansvarlig for direkte eller indirekte tap som måtte oppstå som følge av utnyttelse av **informasjonen** eller i forbindelse med **kopiering** eller videre **tilgjengeliggjøring** av **informasjon**.

Kommentarer:

Dette punktet handler om at **lisensgiver** ikke tar økonomisk ansvar for **informasjonen**. Dette betyr blant annet at **lisensgiver** ikke påtar seg ansvar for at **informasjonen** er korrekt eller fullstendig.

Lisensgiver tar heller ikke ansvar for hva **informasjonen brukes** til, eller hvilke konsekvenser eventuell **bruk** har.

Fordi lisensavtalen ikke handler om tilgang til **informasjonen** tar **lisensgiver** heller ikke ansvar for at **informasjonen** er tilgjengelig. Bestemmelsen er vid og dekker også andre situasjoner.

8. Garantier for datakvalitet og tilgjengelighet

Denne lisensen er ikke til hinder for at **lisensgiver** kan gi supplerende uttalelser om forventet eller tilsiktet datakvalitet og tilgjengelighet. Slike uttalelser skal anses å være av veiledende art og er ikke forpliktende for **lisensgiver**. Ansvarsfraskrivelsene i punkt 7 gjelder uavkortet også når det er gitt slike veiledende uttalelser. **Lisensgiver** kan ved særskilt avtale gi garantier og tilgjengeliggjøre **informasjonen** på andre vilkår enn de som følger av denne lisensen.

Kommentarer:

*Av punkt 8 følger det at **lisensgiver** kan gi supplerende uttalelser om forventet eller tilsiktet datakvalitet og tilgjengelighet. Slike uttalelser er veiledende og forplikter ikke **lisensgiver**. De kan ha en form som for eksempel: «Informasjonen oppdateres normalt minst en gang i måneden. Vi har planlagt at informasjonen skal være tilgjengelig frem til 27. mai 2664. Vi har normalt en oppetid på 99 % målt i minutter per kalendermåned.»*

*Hvis **lisenstaker** ønsker at **lisensgiver** skal forplikte seg ved å stille garantier for eksempel for datakvalitet og tilgjengelighet må dette gjøres i en egen avtale mellom **lisensgiver** og **lisenstaker**.*

9. Lisenskompatibilitet

Hvis **lisenstaker** tilgjengeliggjør en avledet eller sammensatt frembringelse, basert på **informasjon** som omfattes av denne lisensen og en annen frembringelse som er lisensiert under en **avtalefestet kompatibel lisens**, kan tilgjengeliggjøringen foretas under en passende **avtalefestet kompatibel lisens**, jf. listen under.

En **avtalefestet kompatibel lisens** skal bety følgende lisenser:

- for all **informasjon**: Open Government Licence (versjon 1.0),
- for de deler av **informasjonen** som ikke utgjør **databaser**: Creative Commons Attribution Licence (generic versjon 1.0, 2.0, 2.5 og unported versjon 3.0) og Creative Commons Navngivelse 3.0 Norge,
- for de deler av **informasjonen** som utgjør **databaser**, Open Data Commons Attribution License (versjon 1.0).

Denne bestemmelsen er ikke til hinder for at andre lisenser etter sitt innhold kan være compatible med denne lisensen.

Kommentar:

Hensikten med dette punktet er å presisere at **informasjon** som er lisensiert under NLOD kan brukes sammen med **informasjon** som er lisensiert under en av de opplistede lisensene. Dersom man for eksempel har ett datasett som er tilgjengeliggjort under NLOD og ett datasett som er tilgjengeliggjort under OGL, kan man kombinere disse og republisere under NLOD, OGL eller begge.

Et annet eksempel er om du benytter bilder underlagt NLOD sammen med egne bilder og bilder under Creative Commons Attribution License (CC-BY) i en kollasj. Du kan da lisensiere hele denne kollasjen under CC-BY. En må passe på å oppgi både navnet til **lisensgiveren** for bildene som opprinnelig er lisensiert under NLOD, sitt eget navn og navnet til lisensgiverne til bildene under CC-BY og oppfylle de andre vilkårene som fremgår av bestemmelsene.

Bestemmelsen skiller mellom rettigheter knyttet til **databaser** og andre rettigheter. Underlegger du en **database** en Creative Commons lisens kan du tape databasevernet da det følger av Creative Commons (CC-BY 3.0 NO): «Dersom lisensgiver innehar databaserettigheter eller lignende i henhold til åndsverklovens § 43 og EUs databasedirektiv, fraskriver lisensgiver seg disse rettigheter.» Derfor er ikke lisensen «kompatibel» med Creative Commons for **databaser** som sådan. Lisensavtalen hindrer derimot ikke at **lisenstaker** tar ut enkelte elementer / noe innhold fra **databasen**. For disse vil bestemmelsen om lisenskompatibilitet med Creative Commons kunne anvendes.

En oppdatert liste over alle lisenser ansvarlig departement (for tiden Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet) anser å være kompatible vil bli publisert på nettstedet data.norge.no.

10. Nye versjoner av lisensen

Lisenstaker kan velge å utnytte **informasjonen** som omfattes av lisensen under nye versjoner av Norsk lisens for offentlige data (NLOD) som blir utgitt av ansvarlig departement (for tiden Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet) når disse versjonene er endelige og offisielle, med mindre **lisensgiver** ved tilgjengeliggjøringen av **informasjonen** under denne lisensen har gitt uttrykk for at kun versjon 1.0 kan benyttes.

Kommentar:

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (eller et departement som overtar dette ansvaret) kan gi ut nye versjoner av lisensen for eksempel på grunn av nye erfaring, ønske om å dekke nye behov eller at en ser at det er kommet nye eller er andre lisenser en ønsker at lisensavtalen skal være kompatibel med.

Lisenstaker får en rett, men ikke en plikt, til å bruke **informasjonen** under nye lisenser som blir utgitt, med mindre **lisensgiver** har tatt forbehold om at **informasjonen** kun er tilgjengelig under versjon 1.0 av lisensen.

Har **lisensgiver** oppgitt at kun en bestemt versjon av lisensen kan benyttes, skal det oppgis. Dette kan for eksempel gjøres ved å skrive: «Inneholder data under Norsk lisens for offentlige data (**NLOD**) tilgjengeliggjort av [navnet på **lisensgiver**], lisensiert kun under versjon 1.0 av lisensen.»

For å sikre at **informasjonen** ikke blir «strandet» under gamle vilkår og blir «hittedata», bør slike forbehold kun brukes når det er helt nødvendig.

11. Valg av lov og verneting

Denne lisensen, inkludert dens inngåelse, og enhver tvist og ethvert krav som oppstår i forbindelse med eller relatert til denne lisensen, skal være underlagt norsk rett.

Vernetinget skal være **lisensgivers** alminnelige verneting. **Lisensgiver** kan velge å fremme krav ved verneting i og/eller, hva gjelder de immaterielle rettigheter, under loven til det land der den immaterielle rettigheten søkes håndhevet.

Kommentar:

Lisensavtalen er i utgangspunktet underlagt norsk rett og rettssaker skal holdes ved **lisensgivers** vanlige domstol. For staten er det Oslo tingrett.

Informasjonen som lisensieres kan bli brukt i hele verden og av **lisenstakere** fra alle deler av verden. For å styrke mulighetene for håndheving tillater lisensen også at **lisensgiver** kan forfølge brudd på lisensen ved domstoler i andre land og også under deres lover om opphavsrett, etc.